

Nanai / Nanai / Нанай хэсэни Nānaj heseni

latinisatsioon / romanization: KNAB 1994-07-16

1	А а	a	12	К к	k	23	Х х	h
2	Б б	b	13	Л л	l	24	Ц ц*	c
3	В в	w	14	М м	m	25	Ч ч	č
4	Г г	g	15	Н н ^C	n	26	Ш ш*	š
5	Д д	d	16	О о	o	27	Щ щ*	šč
6	Е е	je,é ^A	17	П п	p	28	Ъ ъ	"
7	Ё ё	jo	18	Р р	r	29	Ы ы	y
8	Ж ж*	ž	19	С с	s	30	Ь ь	˙j ^B
9	З з*	z	20	Т т	t	31	Э э	e
10	И и	i	21	У у	u	32	Ю ю	ju
11	Й й	j	22	Ф ф*	f	33	Я я	ja

^A Vene või rahvusvahelistes sõnades.

^B д, н (peenendujate) järel.

^C Uuemal ajal нг → ѣ.

* Ei esine nanai omasõnades.

^A In Russian or international loans.

^B After д, н (palatalizing consonants).

^C More recently нг → ѣ.

* Does not occur in genuine Nanai words.

Märkusi

1. *d, n* on *i ja j*-i ees palataliseeritud (*dj* [dz]), palataliseerimatusel korral asendub *i y*-ga.
2. Eristatakse madala (1.) sarja täishäälikuid *a, i* [i], *o* ja kõrge (2.) sarja täishäälikuid *e, i* [i], *u*. Ühes sõna on ainult ühe sarja täishäälikud, erandina võib *u* olla madalasarjalise sõna lõpus (kürillilises foneetilises transkriptsioonis *o*).
3. Muid hääldusjooni: *ng* [ŋ], *nk* [ŋk], *nh* [ŋx]; sõna lõpu *n* ei hääldu, vaid nasaliseerib eelnevat täishäälikut: *ihon* [ixõ].
4. Täishäälikud on kas pikad või lühikesed, tavakirjaviisi pikkust ei märkinud, uuemal ajal kasutatakse pikkuskriipsu.
5. Rõhk on viimasel silbil.

Notes

1. *d, n* before *i* and *j* are palatalized (*dj* [dz]), *y* is used instead of *i* if the consonants are not palatalized.
2. There is a distinction of the vowels of low (1st) series *a, i* [i], *o*, and those of high (2nd) series *e, i* [i], *u*. In one word only vowels of one series may occur, exceptionally *u* may stand at the end of a word with low vowels (it is then marked with *o* in the Cyrillic phonetic transcription).
3. Other pronunciation features: *ng* [ŋ], *nk* [ŋk], *nh* [ŋx]; word-finally *n* is not pronounced but it makes the preceding vowel nasalized: *ihon* [ixõ].
4. The vowels are either long or short, in the usual spelling the length was not distinguished but recently macrons have been introduced.
5. The stress lies on the last syllable.

Hääldus

e [ɔ]; **g** [g], [ɣ]^A; **h** [x], [ħ]^B; **i** [i], [i̯]; **k** [k], [q]

^A Silbi (sõna) lõpus.

^B Madalasarjalises sõnas.

Pronunciation

^A Syllable- (word-)finally.

^B In words with low series vowels.

Ladina tähestik 1929–1937

A a	G g
B b	H h
Ɔ ɔ = č	I i
D d	J j
E e	K k
Ə ə = e?	L l
F f	M m

Roman alphabet 1929–1937

N n	T t
Ŋ ŋ = nj	U u
Ŋ ŋ = ng	W w
O o	Z z
P p	Ʒ ʒ = dj
R r	
S s	

Esimene tähestik 1928:

Аа, Бб, Ww, Гг, Нн, Дд, Ее, Ёё, ƷƷ, ʒʒ, Ии, Йй, Кк, Ll, Łł, Мм, Нн, Нн, Оо, Öö, Пп, Рр, Сс, Тт, Уу, Фф, Хх, Чч, ƆƆ, Ээ, Юю, Яя, Ыы, Ьь.

First alphabet in 1928:**Allikad****Sources**

1. М. И. Исаев. *Языковое строительство в СССР. (Процессы создания письменностей народов СССР.)* «Наука», Москва 1979, с. 318.
2. *Нанайская письменность.* — Википедия, ru.wikipedia.org, 2012-09-28.